

**ОЛЬГА КОРНІЙЧУК,
ВАСИЛЬ КОРНІЙЧУК**

НЕ ЗНАДТО МАЛИЙ

**ПРОГРАМА ДЛЯ ХРИСТІЯНСЬКИХ
ПІДЛІТКОВИХ ТАБОРІВ**

Автори: Ольга Корнійчук, Василь Корнійчук

Головний редактор: Ольга Мирончук
Упорядник програми: Любов Мирончук
Літературний редактор: Ліна Бородинська
Компютерна верстка і дизайн: Андрій Тригуба

«Не занадто малий» — це шестиденна програма
для християнських підліткових таборів.

Вона має на меті показати вихованцям на прикладі
біблійних героїв, які наслідки у майбутньому
матимуть рішення, прийняті тепер.

Дитяче та підліткове
служіння ВСЦ ЄХБ

© Корнійчук О. Корнійчук В.

© Комітет дитячого та підліткового служіння ВСЦ ЄХБ

Зміст

Вступ.....	5
Передмова.....	6
Відкриття	7
ДЕНЬ 1. НЕ занадто малий, щоб прийняти себе	11
ДЕНЬ 2. НЕ занадто малий, щоб стати прем'єр-міністром.....	21
ДЕНЬ 3. НЕ занадто малий, щоб зустрітися із Голіятом.....	32
ДЕНЬ 4. НЕ занадто малий, щоб зупинити бурю	38
ДЕНЬ 5. НЕ занадто малий, щоб перемогти аллодоксофобію	45
ДЕНЬ 6. НЕ занадто малий, щоб змінити царя	53

Вступ

«Не занадто малий» — це шестиденна програма для християнських підліткових таборів. Вона має на меті показати вихованцям на прикладі біблійних героїв, які наслідки у майбутньому матимуть рішення, прийняті тепер.

Трапляється, що батьки, суспільство, оточення ставляться до молодих людей, як до несвідомих. На уроках підлітки будуть досліджувати і розкривати актуальні для них теми. Зокрема, що вони не є занадто малими, щоб прийняти і зрозуміти правду про себе; поважати старших; вирішувати конфлікти; любити Бога; довіритися Йому; і врешті-решт, щоб прийняти Ісуса у своє серце. Уроки заохочують молодих людей самостійно шукати відповіді на запитання, а наставники будуть їхніми проводирями у цій чудовій мандрівці сторінками Біблії. Вони з'ясують, як біблійні герої у такому самому віці робили важливі кроки, давали обіцянки, або ж, навпаки, порушували їх, і які це мало наслідки згодом. Підлітки зможуть побачити причинно-наслідкові зв'язки рішень біблійних персонажів і провести паралель зі своїм життям.

Любий друже!

Ти входиш в історію життя цих молодих людей. У тебе виняткова місія — познайомити їх із Богом, показати їм страшну реальність життя без Нього. Бог подарував тобі унікальний інструмент — Своє Слово. Сій.

Використовуй кожну хвилину, щоб побачити, де працює Бог і приєднатися до Його праці. Вчись слухати. Нехай твоє серце буде сповнене небесної любові і терпіння, щоб бути Божим зціленням для тих, кого не розуміють, ображають, хто не знає, що таке любов.

Молись. Палко і щиро. Нехай це стане твоїм щоденним ліком і вірадою. Ти отримаєш силу і станеш свідком чудес. Адже найбільше чудо — це зміна серця.

Вчись. Ніколи не думай, що вже чогось досяг. Гордість — поганий приятель. Вона буде шептати тобі, що у тебе вже багато досвіду, ти вже самодостатній і незалежний. Це перший крок до твого падіння. Вчись завжди. У природи. У тварин. У людей. Нехай все навкруги і всі навкруги будуть твоїми вчителями. Сприймай критику і зауваження. Зроби їх також своїми вчителями.

Не скупись на добрі слова. Помічай особливості своїх вихованців. Говори про їхню цінність. Ти не знаєш, ким вони стануть у майбутньому, але ти їхній поводитир на початку шляху до Вічності.

Відкриття

Вся табірна програма відбувається у стилі соцмереж. По території табору розставлені банери з емблемами різних месенджерів і соціальних мереж. Усі підлітки — це блогери, які приїхали на міжнародну зустріч. Команди — це коучі, ментори.

Синя доріжка. Гелеві кульки. Назва табору завішена жовтою тканиною. Синя стрічка.

Ведуча 1: Пані та панове. Леді та джентльмени... вітаємо вас на Першому всеукраїнському з'їзді блогерів: любителів, професіоналів, початківців та асів. Гостинні господарі бази «Азовський маяк» вітають нас і бажають хорошого відпочинку. Ми знаємо, що до нас приїхали надзвичайно комунікабельні, соціально активні, прекрасні, незрівняні люди з широкою душею, палким серцем, бездоганними манерами і люди, в компанії яких відчуваєш себе просто і невимушено.

Ведуча 2: Ми радо вітаємо тих, хто любить активний і пасивний відпочинок; тих, хто любить борщ, і тих, хто любить піцу; тих, хто встає рано, і тих, хто лягає пізно; хто любить бігати, і тих, хто любить позасмагати на пляжі; тих, хто любить читати, і тих, хто не любить вчитися.

Ведуча 1: Ми радо вітаємо тих, кого звати Оля, Влад, Вова, Василь, Віталік, Аня, Юля, Аліна, Софія, Ілона, Галя, Назар, Дарина, Аніта, Діана, Сергій, Діма, Таня, Жанна, Надя, Катя, Женя, Макс...

Ведуча 2: Тих, кого звати Іван, Евеліна, Панас, Тарас, Люба, Надя, Настя, Андрій...

Ведуча 1: Я ще ніколи не говорила стільки імен одночасно.

Ведуча 2: Я також.

Ведуча 1: У нас буде час познайомитися ближче з кожним. Бо я бачу по твоїх очах, що ти хочеш уже бігти знайомитися.

Ведуча 2: Олю, невже в тебе з'явилися ще одна суперздібність?

Ведуча 1: Ще одна? Цікаво. Виявляється, у мене їх багато.

Ведуча 2: Ну, я знаю, що ти вмієш читати думки людей.

Ведуча 1: Це вже трішки застаріла фішка... зараз японські вчені розробили новий пристрій... який робить це безпомилково... давай його випробуємо...

Ведуча 2: Гаразд, що для цього потрібно?

Ведуча 1: Я тобі дам оцей локатор (якась суперсмішна річ, наприклад, капуста чи щось інше) ... ти підходиш до будь-кого у залі, прикладаєш його до скроні і наш комп'ютер зможе прочитати думки (вибрати декілька прикольних фраз із фільмів).

Ведуча 2: Нічогосінько!!! Оце так прогрес. Дай скористатися?

Ведуча 1: Дарую. Я на сейлі придбала декілька. Друзі, не ходіть близько біля Ані... а то від неї вже нічого не приховаєш (одна із ведучих іде в зал і випробовує пристрій).

Ведуча 2: Я думаю, що вже час представити команду найкрутіших спеціалістів, які будуть допомагати нашим друзям апгрейднути скіли у блогерстві.

Ведуча 1: Але ти знаєш, найголовніша сторінка, яку вони ведуть, не в інтернеті.

Ведуча 2: Цікаво... А де ж іще?!.

- Ведуча 1:** Їхній блог — це їхнє життя. І пишуть вони його не на сторінках соцмереж, а у серцях людей навколо, у їхній підсвідомості...
- Ведуча 2:** Ух, я вже сама неймовірно хочу з ними познайомитися (*викликаємо наставників, можна кожному придумати якусь особливість*).
- Ведуча 2:** А також у нас ще одна приємна новина: додому ви поїдете суперфігурними. Адже до нас приїхали найкращі тренери, які допоможуть нам попідквуватися про свій фізичний стан. Зустрічайте бурхливими оплесками.
- Ведуча 1:** Також ми вітаємо музикантів та вокалістів Лондонської філармонії, випускників Джуліарт, музичний бенд «...»
- Ведуча 2:** Радо вітаємо майстрів, які з нічого можуть зробити щось прекрасне. Які шматок глини перетворюють на шедевр.
- Ведуча 1:** Представляємо вам людей, які вміють дивитися не тільки на вас, а й скрізь вас... ну і з ними краще не сваритися, адже вони знають, як зробити вас прекрасними і не дуже. Наша медіа-команда...
- Ведуча 2:** Організованість — це їхнє друге «я», холоднокрівність — їхній одяг... Вони не реагують, а діють! Якщо, коли ви будете збиратися додому, вам не вдасться скласти всі речі у валізу, кличте їх... вони вам допоможуть. Наші координатори програми...
- Ведуча 1:** А без цієї людини, Людини з великої літери, ми взагалі не уявляємо наш табір на морі. Він знає, з якою силою натиснути вам на ребра, скільки повітря у вас вдихнути, щоб ваші легені не розірвалися. Наш рятувальник...

Ведуча 2: А зараз на цю сцену для урочистого відкриття ми хочемо запросити людину, яка знає все про всіх, вміє вирішувати конфлікти одним поглядом, своєю врівноваженістю протистояти урагану... нашого директора... *(Фанфари... виходить директор, розрізає стрічку, звертається до відпочивальників)*.

ДЕНЬ 1

РАНКОВА ЗАЧІПКА

НЕ занадто малий, щоб прийняти себе

АНЯ — підліток, сестра Влада. В емоційному колапсі, притаманному її віку. Постійно у пошуках відповідей на свої запитання.

ВЛАД — брат Ані, любить пожартувати з сестри та її проблем. Його запитання часто допомагають Ані розібратися з її тривогами.

Відео. Аня знімає сторіз.

Аня: Привіт, сьогодні хочу сказати своє «фе» про нашу країну. Ви бачили ці ціни. Оце до мене брат приїхав, то він каже, що ціни американські. А зарплати в нас які? А ці дороги... і взагалі цей уряд до добра нас не доведе. І ще, мені здається, що з моєю зовнішністю мені потрібно було б народитися точно не тут.

Ну що ж, мої любі, прощаємося до завтра, бо я вже майже вдома... а там мій нестерпний брат (*кривляється*)... бувайте...

Заходить у зал... на сцені ліжко... Влад, брат Ані, сидить на ліжку у кімнаті Ані, їсть яблуко. Мугикає під ніс...

Аня (обурено): Що ти знову робиш у моїй кімнаті?

Влад: Лежу, їм яблуко, дихаю... Тобі всі процеси перераховувати?

Аня: Я не про це, скільки разів я тобі казала, щоб ти не виправся з ногами на ліжко... ще й яблуко тут їси... йди до себе...

Влад: У тебе атмосфера приємніша... а мені потрібна сприятлива атмосфера для роздумів.

Аня: Що ти верзеш... Я кажу тобі, йди звідси... і чого у мене старший брат, а не молодша сестра... за що мені таке покарання?!

Влад: Це я — покарання?! Та я — подарунок небес!

Аня: Боже, дай мені терпіння, щоб не вдарити його.

Влад (тихенько, наближаючись до Ані, каже на вухо): Але я ж можу здачі дати... Все, мала, заспокойся, я вже йду... До речі, раджу тобі прослухати лекцію, як прийняти 10 своїх незмінних особливостей...

Аня: Це ще що за лекція?

Влад: Ти піди послухай... може тоді зрозумієш, що я твій подарунок.

Насвистуючи виходить, Аня кривляється йому у спину.

Аня: Ось так завжди... Чому він такий нестерпний... от в Олі брат зовсім інший... а я мучуся.

Урок № 1

Тема:

НЕ занадто малий, щоб прийняти себе.

Мета:

- Допомогти підліткам прийняти 10 незмінних якостей, які дав їм Бог, як прояв Його любові і турботи.
- Показати, що цінує Бог, і який Його ідеал краси.

Золотий вірш:

**Прославляю тебе, що я дивно утворений! Дивні діла Твої,
і душа моя відає вельми про це! Псалом 138:14.**

Матеріал:

→ ручки, аркуші паперу для кожного.

Роздайте підліткам ручки та аркуші паперу. Нехай вони за 5 хв напишуть 5 особливостей, які їм подобаються (зовнішність, здібності, характер, сім'я, стосунки тощо) і 5 (або менше) особливостей, які б вони хотіли змінити. Обговоріть із підлітками написане.

Вступ

Сьогодні ми поговоримо з вами про 10 особливих індивідуальних, неповторних, але водночас незмінних особливостей, які подарував нам Бог. Ми живемо у світі, який запроваджує свої стандарти сприйняття всіх людей. І коли ми починаємо порівнювати себе із цими стандартами задля отримання схвалення

людей, які навколо нас, то все, зазвичай, закінчується дуже сумно. Ми починаємо відкидати ці незмінні особливості, подаровані Творцем. У нас всередині піднімається бунт, обурення, незадоволення. Рівень незадоволення зростає з кожним днем. А питання «Чому все так несправедливо?» стає дедалі гострішим.

Ось що говорить про себе Дженіфер Капріаті, відома американська тенісистка, триразова переможниця турніру Великого шолома, олімпійська чемпіонка, колишня перша ракетка світу: «Насправді, я ніколи не була задоволена собою. Я не любила ні свій теніс, ні своє життя, ні навіть своїх батьків, ні моїх тренерів чи друзів. Бувало, я весь тиждень проводила в ліжку, в темноті, просто ненавидючи все навколо. Коли я дивилася в дзеркало, то бачила тільки оцей викривлений образ: товсту потвору, яку ніхто не любить. Мені часто думалося про самогубство. Я намагалася завжди бути на вершині. Якщо я не виграла матч, то це було кінцем світу, бо вкотре підкреслювало, що я повна невдаха. Я відчувала, що саму мене ніхто не любить. І я постійно перебувала у депресії, була самотньою, похмурою, і постійно у всьому звинувачувала себе. Я б відмовилася від усіх призів, нагород, грошей, подарунків, якби знайшовся хтось, хто б любив мене» (Нью-Йорк Таймс, 1994).

Дженіфер Капріаті стала професійною тенісисткою, коли їй було всього 14. Вона досягнула багато з того, про що ми можемо тільки мріяти: багатство, славу і вершину своєї кар'єри. Проте паралельно зі всіма перемогами і призами вона залишалася повністю незадоволеною. Як часто ми відчуваємо те саме. Поміркуймо, чому люди неправильно себе сприймають, і як ми можемо змінити своє ставлення до себе.

Основна частина

10 моїх незмінних особливостей

1. Батьки

- ◆ Бог вибрав для мене тата і маму, які дали мені життя. Це означає, що Бог передбачив усі фактори та обставини їхнього життя для моєї появи.
- ◆ Після гріхопадіння Адама і Єви Бог продовжує діяти через недосконалих батьків, щоб досягнути Своїх цілей у цьому світі. Недосконалості батьків проявляються і в дітях, але Бог дає особливу благодать, щоб долати ці недосконалості.
- ◆ Втративши одного або двох батьків ви можете побачити особливу Божу мету щодо свого життя, коли зрозумієте (приймете) таке:
  - 1) Бог стає особливим батьком для тих, хто втратив земних батьків. «Сиротам батько й вдовицям суддя, то Бог у святому мешканні Своім» (Псалом 67:6);
  - 2) Розвивайте в собі серце слуги, виховуйте в собі такі риси, як повага, вдячність і бажання сприяти успіху тих, кому ви служите. Йосип, Мойсей, Самуїл, Даниїл, Тимофій, Естер — всі вони досягнули успіху, тому що служити тим, кого Бог поставив панувати над ними. Тимофій втратив батька і його виховували мама та бабуся. Апостол Павло прийняв Тимофія за свого духовного сина.

Нездатність зрозуміти і прийняти ці дві істини призводить до почуття самотності, гіркоти і беззмістовного життя.

2. Час в історії

Оскільки Бог має для мене особливу мету, Він привів мене в цей світ у визначений час, щоб виконати це призначення. Мріяти про те, щоб народитися в інший час, означає не розуміти Божої мети в своєму житті.

Естер жила в дні світового панування Вавилонської імперії. Вона та її народ переживали зневагу і страх смерті. Слова Мордехая до Естер такі самі актуальні й сьогодні: «А хто знає, чи не на час, як оцей, досягла ти царства!..» (Естер 4:14).

3. Походження

Кожен із нас народився з різним соціальним статусом. Хтось багатий, хтось бідний. Хтось народився у президентській сім'ї, хтось у сім'ї простого будівельника. Хтось має якийсь привілей, а хтось ні. У кожного з нас різний старт і буде різний фініш. У кожного з нас є місія. Ми не випадкові. Бог ніколи не міряє людину згідно з її статусом у суспільстві чи розміром рахунку в банку. Він дивиться на серце, вдячність людини і віру. Коли я вдячно приймаю своє походження, я довіряю Богові. Я не випадковий. Не загублений серед мільярдів.

4. Національність

У всіх нас спільні прабабушки: Адам і Єва, потім Ной і його дружина. Всі народи з їхніми унікальними характеристиками пішли від них. Інші відмінні риси виникли під час будівництва Вавилонської вежі, коли Бог змішав мову людей і з'явилися нові мови.

Неприйняття свого походження викликає почуття неповноцінності або зверхності. Спроби відкидати відмінності між народами призводять до неприйняття себе. Коли ми приймаємо своє походження і дякуємо за нього Богові, ми можемо побачити особливий Божий план і для представників інших народів.

Ми також зможемо зрозуміти духовну єдність, яка можлива тільки в Христі.

«Нема юдея, ні грека, нема раба, ані вільного, нема чоловічої статі, ані жіночої, — бо всі ви один у Христі Ісусі. А коли ви Христові, то ви Авраамове насіння й за обітницею спадкоємці» (Послання до галатів 3:28–29).

Коли я розумію і приймаю свою національну спадщину, я роблю важливий крок до прийняття себе. Варто розуміти, що національні особливості можуть мати як переваги, так і недоліки.

Апостол Павло був євреєм, хоча мав і римське громадянство. Моя національність може мати недоліки, які мені потрібно здолати.

5. Стать

Якщо ми сумуємо через те, що народилися іншої статі, або намагаємося одягатися так, щоб людям, які навколо нас, було важко розрізнити нашу стать — все це явні ознаки неприйняття себе. Бог створив чоловіка і жінку із безсумнівно чіткими відмінностями (Буття 1:27). Він хоче, щоб чоловіки носили чоловічий одяг, а жінки жіночий. «Не буде чоловіча річ на жінці, а мужчина не зодягне жіночої одежі, бо кожен, хто чинить це, — огида він для Господа, Бога свого». (Повторення Закону 22:5).

Внутрішнє бажання змінити свою стать перешкодить вам взяти на себе зобов'язання, які Бог передбачив для представників вашої статі. Ми знаходимо своє місце в житті й отримуємо задоволення, коли виконуємо ці, встановлені Богом обов'язки.

6. Черга народження

Кожна дитина має свої здібності, особливі риси характеру і потреби, пов'язані з чергою її народження. Відмінності добре помітні у сім'ях, де є декілька людей однієї статі, близьких один до одного за віком.

— Перша дитина

Має більшу схильність до прийняття (або відкидання) авторитету. В стародавньому Ізраїлі старший син отримував подвійну частку спадщини, щоб утримувати матір, що стала вдовою і виконувати інші обов'язки голови сім'ї після смерті батька.

— Друга дитина

Зазвичай, потребує більше уваги і похвали. Їй властивий дух суперництва. Вірна. Більш довірлива. Ці риси ми бачимо у блудному сині. Коли він не отримав визнання старшого брата, почав шукати визнання «на стороні». Проте так звані друзі залишили його, як тільки він витратив усі гроші.

— Третя дитина

Буває більш незалежною, комунікабельною і вміє краще переконувати. Часто старші брати і сестри впливають на неї більше, ніж батьки. Старші брати Давида, не бажаючи пасти худобу, «переклали» на нього обов'язки пастуха. Давид міг би обурюватися, але не зробив цього і здобув багато навичок, які Бог пізніше використав, щоб зробити його вождем Ізраїля.

Коли я приймаю порядок свого народження, я зможу підпорядкувати свої здібності Божому керівництву. А це допоможе уникнути духу суперництва і ворожнечі, які часто виникають у сім'ях.

7. Брати і сестри

Коли ми приймаємо своїх братів і сестер такими, якими вони є, ми починаємо розуміти, що у Бога існує чудовий план компенсації.

Йосип був улюбленим сином свого батька, і це викликало неприязнь старших братів. Проте Бог використав їхню ворожнечу для втілення Свого плану, про який Йосип бачив сни.

Прийняти своїх братів і сестер означає прийняти їхні фізичні недоліки, вади, помилки і зрозуміти, щоб Бог через них може допомогти розвинути в собі такі риси, як лагідність, терпеливість, стійкість, вміння володіти собою.

8. Фізичні дані

Оскільки Бог передбачив усі мої фізичні дані до мого народження, дуже важливо прийняти їх як вияв Божої любові і щедрості та подякувати Йому за кожну з них.

Ось деякі з них: ріст, форма та розмір лоба, носа, вуха, рота, зубів, підборіддя, колір шкіри, очей, волосся, особливості обличчя, зору, слуху, голосу, статури, рук та ніг, стан здоров'я, обміну речовин тощо.

9. Розумові здібності

Бог заклав у мене розумові здібності. Проте я можу розширювати свої знання і навички, розвивати дані мені природні риси. Господь створив мене згідно зі Своїм планом і подарував мені розумові здібності відповідно до Його цілей щодо мого життя. Моє мислення і спосіб навчання можуть значно відрізнятися від загальноприйнятого стандарту. Господь компенсує недостатність наших здібностей силою Свого Духа. У такий спосіб Божа сила здійснюється в слабкості.

10. Старіння і смерть

Бог створив Адама і Єву для вічного життя, проте в день, коли вони згрішили, розпочався процес смерті. Тому ми старіємо. «Дні літ наших — у них сімдесят літ, а при силах — вісімдесят літ, і гордощі їхні — страждання й марнота, бо все швидко минає, і ми відлітаємо...» (Псалом 89:10).

Ознаки старіння — це нагадування Бога про те, що потрібно так рахувати наші дні, щоб набути мудре серце. Прийняти себе означає зрозуміти призначення, яке Бог дає в старості для настанови і виховання дітей і внуків.

ВИСНОВОК

Коли ми відкидаємо те, якими нас задумав Бог, нам важко прийняти Творця як люблячого Батька, який хоче для нас найкращого.

Почуття неповноцінності з'являється через порівняння своїх незмінних рис та інших людей. Коли ми порівнюємо себе з іншими, то вважаємо їх за ідеал, вартий наслідування.

Незмінні риси — це дані Богом фізичні і спадкові особливості, які нам потрібно прийняти як вияв Божої турботи і любові до нас.

Через незмінні особливості Бог формує нашу особистість, Своє свідчення в нас. Він наділив нас незмінними рисами, щоб зробити нас схожими на Ісуса Христа.

Питання для обговорення:

- Які дві незмінні особливості вам найважче прийняти? І чому?
- Що потрібно робити, щоб прийняти їх? (Доказом прийняття є вдячність).

Завдання на день:

- Зателефонувати найближчим людям і подякувати за те, що вони у вас є.

ДЕНЬ 2

РАНКОВА ЗАЧІПКА

НЕ занадто малий, щоб стати прем'єр-міністром

*Аня знімає сторіз на сцені, дзвонить телефон,
мама просить щось зробити.*

Аня: Привіт, друзі, сьогодні поговоримо про те, як бути успішним. Так би мовити, я з вами поділюся кількома принципами, як досягати успіху.

Дзвонить телефон.

Аня: Сорі... айне моменто... *(на бік)* аллоо... що? Швидше, у мене тут нагальні справи... Ок, пізніше.

Так от... на чому ми зупинилися?.. успіх... як бути успішним...

Мама *(за кулісами, кличе Аню):* Анюто, ти обіцяла полити квіти.

Аня *(на бік):* Я вже йду... ну що за день сьогодні... я, напевно, так нічого й не зніму... так... успіх...

Влад *(вривається в кімнату):* Аню, ти не серйозна, ми о дев'ятій вже мали виїхати, а ти тут із своїм інтернетом...

Аня: Ти просто нічого не розумієш... я знімаю відео про принципи успішності.

Влад: О-хо-хо... на що ми замахнулися... тобі ще до цього треба рости і рости, а не принципи видавати.

Аня: Чого це?

Влад: Бо успіх починається з маленьких справ, із маленької відповідальності, логіку вловлюєш?! Ти не зможеш бути успішною у великому, якщо не навчишся досягати успіху у малому. Я чекаю тебе дві хвилини.

Аня: *(набурмосилася, сидить і мовчить):* Успіх у малому — успіх у великому... Ох, це все так важко... Чого я не можу відразу бути успішною у великому?

Урок № 2

Тема:

НЕ занадто малий, щоб стати прем'єр-міністром.

Якби Йосип змалку не вчився бути слухняним Богові та батьку, сумлінно виконуючи свої обов'язки, він ніколи б не зміг стати другим після фараона у 30 років. Вірність у великому, починається з вірності у малому.

Мета:

- Показати підліткам на прикладі Йосипа принцип «вірний у малому — і у великому вірний».
- Показати, як через стосунки з Богом Йосип зміг пройти важкі випробування і досягнути успіху.

Біблійна основа:

Буття 37, 39–50.

Золотий вірш:

А Йосип промовив до них: «Не бійтеся, бо хіба ж я замість Бога? Ви задумували були на мене зло, та Бог задумав те на добре, щоб зробити, як вийшло сьогодні, — щоб заховати при житті великий народ!»

Буття 50:19–20.

Вступ

Проведіть опитування: «Якби вам дали 10 млн доларів, як би ви їх витратили?»

Економісти Гвідо Імбенс і Брюс Сакердоут і фахівець зі статистики Дональд Рубін у дослідженні 2001 р. з'ясували, що люди,

які вигравали великі суми грошей, поводитися з ними вкрай необачно.

Науковці виявили, що вже через десять років у багатьох переможців лотерей залишалося не більше 16 центів із кожного виграного долара.

З моїх власних спостережень, кожен, хто у 20, 30 чи 40 років отримував велику суму грошей, чи то у спадщину, чи то у подарунок, швидко втрачав половину грошей через марнотратство або невдалі інвестиції.

Інші дослідження також виявили, що виграш у лотереї зрештою абсолютно не допомагав людям вийти зі скрутного фінансового становища, а лише трохи відклав неминуче банкрутство. Так, одне дослідження виявило, що третина лотерейних переможців ставали банкрутами.

Не в грошах щастя: люди, чиї життя зруйнував виграш у лотерею

Коли 55-річний президент будівельної компанії **Ендрю «Джек» Віттакер** у грудні 2002 р. зірвав рекордний джекпот у 315 мільйонів доларів, він уже й так був заможною людиною. Американець щедро передав 10% свого виграшу християнським благодійним організаціям, 14 мільйонів — до фонду свого імені, а продавчині з крамниці, де він придбав щасливого квитка, подарував дім, авто та 50 тисяч доларів готівкою.

Одначе навіть добрі вчинки не відвернули лиха від Віттакера. Чоловік почав пиячити та вчащати до стрип-клубів і казино. Його тричі грабували, причому лише з автівки «щасливчика» злодії взяли одного разу 545 тисяч доларів, а іншого — 200 тисяч.

У вересні 2004 р. хлопець онучки Віттакера помер у їхньому будинку від передозування, а за три місяці

з тієї самої причини загинула й сама дівчина. За п'ять років пішла з життя її матір.

Віттакера затягали по судах. Лишень казино Caesars Atlantic City він заборгував 1,5 мільйона доларів. «Шкода, що я не порвав того квитка», — зізнався журналістам чоловік.

Для **Біллі Боба Харелла-молодшого** виграш у 31 мільйон доларів 1997 р. здався світлом у кінці тунелю. Чоловік більше не мусив гарувати на низькооплачуваних роботах, він переїхав із дружиною Барбарою та трьома дітьми на Гаваї, пожертвував кількадесят тисяч доларів церкві, накупляв будинків і машин рідним і друзям, а ще пригостив жебраків 480 індичками.

Одначе вже за рік, уклавши невдалу угоду, Біллі Боб втратив майже усе. Останньою краплею стало його розлучення з Барбарою. У травні 1999 р. Харелл-молодший вистрелив у себе. Незадовго до смерті він сказав своєму фінансовому раднику: «Виграш у лотерею — найгірша річ, яка колись зі мною траплялася».

Минуло лише два тижні після того, як чоловік на ім'я **Вільям Пост III** виграв 16,2 мільйона доларів, як він уже проциндрив майже дві третини із першої річної суми в 500 тисяч. За три місяці після виграшу чоловік був уже по вуха в боргах. У наступні роки на нього чекало банкрутство та зрада брата, який намагався найняти для нього кілера. Вільям Пост III помер у 66 років, лишивши після себе вдову, дружину №7 та дев'ятьох дітей.

Коли 2002 р. на 19-річного англійця **Майкла Керрола** звалився виграш у 9,7 мільйона фунтів стерлінгів

(понад 15,5 мільйонів доларів), юнак показав усім приклад, як не треба витратити гроші.

Трохи поділившись із родичами та друзями, решту він викинув на наркотики, азартні ігри та повій. Як писали таблоїди, Майкл щодня витрачав на кокаїн по 3 тисячі доларів та регулярно влаштовував удома бучні гулянки, які коштували йому по пів мільйона.

Вісім років по тому Керрол, від якого пішла дружина з маленькою донькою, знову живе на допомогу з безробіття, що становить 42 фунти на тиждень. «Свято скінчилося, і це повернення до реальності... Я зрозумів, що легше жити на 42 фунти, ніж на мільйон», — сказав Керрол The Daily Mail 2010 р.

16-річна британка **Келлі Роджерс** 2003 р. виграла 1,9 мільйона фунтів стерлінгів (3 мільйони доларів). Дівчина засипала коштовними подарунками близьких, вона купувала їм машини та будинки, оплачувала розкішні подорожі. Сотні тисяч фунтів Келлі витратила на вечірки, силіконові груди та дизайнерський одяг.

2009 р. Роджерс опинилася під загрозою банкрутства. Вона змушена була піти працювати прибиральницею та повернутися жити до матері. «Моє життя — руїни, і добре, що тепер, коли грошей більше нема, я можу знайти щастя», сказала дівчина, яка двічі намагалася вкоротити собі віку. «Вони (гроші) принесли мені лише біду. Вони зруйнували моє життя», — додала вона.

Джеффри Дамп'є вирішив використати 20 мільйонів доларів, які виграв 1996 р., щоби створити бізнес із виробництва попкорну, а ще потішити подарунками близьких — зокрема свою невістку та за сумісництвом

коханку Вікторію Джексон. 2005 р. її новий коханець примусив її застрелити Дамп'є, що Вікторія і зробила.

Евелін Бейсхор 1985 р. зірвала джекпот у 3,9 мільйона доларів у лотереї Pick Six, а за п'ять місяців у цій самій грі виграла ще 1,4 мільйона, хоч шанси на такий «зигзаг удачі» дорівнювали 1 на 15 трильйонів.

Чимало грошей Евелін пороздавала друзям, а ще більше — спустила в ігрових автоматах Атлантик-Сіті. До 2000 р. жінка лишилася без копійки та перебралася до парку трейлерів у Нью-Джерсі. Вона й досі час від часу купує лотерейні квитки, зізналася Бейсхор New York Post.

Основна частина

Ми живемо в світі, де багато молодих людей не хочуть вчитися, працювати, будувати стосунки, змінювати характер, здобувати навички для професії, долати труднощі. Проте дуже часто мріють про хорошу високооплачувану роботу, керівну посаду, мріють відкрити власну справу і не бути підзвітними: працювати в класному офісі з морським краєвидом за вікном і тільки тоді, коли є настрій. Проте так не буває. За кожним успіхом стоїть падіння і вставання, важка праця (розумова чи фізична), особиста дисципліна.

Шлях до успіху розпочинається з дитинства та юності.

Обговорення: Буття 37:12-17

Запитання до тексту:

- Що цей текст каже про Йосипа?
- Звідки і куди послав батько Йосипа, на яку відстань? (з Хеврону в Сихем, близько 80 км)

- Чи продовжив Йосип пошуки, не знайшовши братів на потрібному місці?
- Скільки кілометрів від Сихему до Дотаїну? (25)
- Про що свідчить той факт, що Йосип продовжує пошуки і йде далі?

Наступний етап у житті Йосипа — рабство

- Скільки Йосипу було років, коли його продали в рабство? (17, Буття 37:2)
- Що повідомляє про Йосипа Біблія? (Буття 39:1–6).
- Що ці факти кажуть про Йосипа?

Йосип у в'язниці (Буття 39:20–23)

- Які факти повідомляє текст Святого Письма і що вони кажуть про Йосипа?

Йосип прем'єр-міністр Єгипту (Буття 41:38–49)

- Що ми дізнаємося про Йосипа і як це його характеризує?

Висновок 1

Йосип підкоряється владі (батько, Потіфар, в'язничний начальник, фараон). Він не нарікає, не бунтує, а сумлінно працює на свого господаря, незалежно від свого становища.

Вірність у малому — вірність у великому. Все починається з малого. Незалежно від того, під якою ви владою, і в якому ви становищі, сумлінно працюйте, якнайкраще виконуйте свої обов'язки, виховуйте в Собі Божі принципи. Це запорука успіху в майбутньому.

Йосип зазнав багато випробувань, спокус, проте це його не зламало і не зіпсувало. У чому ж секрет його успіху? Давайте дізнаємося, які факти відкриває нам Боже Слово, і що вони кажуть про Йосипа.

- ◆ **Буття 37:2.** Йосип не бере участі в справах братів і вважає їх недобрими. Йосип дотримується Божих принципів.
- ◆ **Буття 39:7–19.** Йосип і жінка Потіфара. Йосип має стосунки з Богом. Він усвідомлює Божу всюдисутність. Він поважає і любить Бога і боїться зробити зло перед Ним.
- ◆ **Буття 41:14–16.** Йосип розуміє, Хто Такий Бог і хто він, і не приписує славу собі.
- ◆ **Буття 45:1–8.** У Йосипа залишилося ніжне серце, яке здатне прощати. Він не мстить братам і не ображається на них, бо бачить Божий план зі спасіння його родини, і щасливий, що зміг його виконати.
- ◆ **Буття 50:15–21.** Ходіння перед Богом, стосунки з Ним і страх перед Богом зберегли Йосипа від корупції серця. Він простив і любить братів. Він турбується про них.

ВИСНОВОК 2

Стосунки з Богом зберегли Йосипа від відчаю, помсти, образ. Вони зберегли його від падіння.

Довіра Богові допомогла Йосипові у найважчі хвилини життя чинити так, як каже Бог, і не дивитися на обставини та інших людей. Він зміг здійснити чудовий Божий план.

Стосунки з Богом зробили з Йосипа людину віри, яка, пройшовши великі випробування, не скотилася до нарікання, помсти чи зла, не почала зловживати своїм становищем, а отримала мир у серці.

Використовуйте ті обставини і середовище, в якому ви є, для зросту.

Вчіться довіряти Богові, бачити Його очима. Підкоряйтеся Його волі, яка проведе вас найкращим шляхом до успіху.

Питання для обговорення:

- Як я можу наслідувати Йосипа у своєму житті?
- Чого Бог навчає мене через обставини і людей у житті?

Завдання на день:

- Якнайкраще виконувати свої обов'язки в таборі.
- Слухатися з першого разу.
- Пропонувати свою допомогу.
- Ставитися до чужого майна, як до свого.

Табірна гра «Не занадто малий»

День 2

Підлітки грають цю гру протягом всього табору, яка команда набере більше балів, та й виграла.

Виграш — кубок у вигляді лайку.

Кожного дня команда отримує у конверті завдання. Постить його на сторінці в інсті. На вечірньому загальному спілкуванні можна показувати виконані завдання (якщо є можливість). Гра починається з другого дня табору.

Зніміть відео на тему: «Вірний у малому — у великому вірний».

Оцінювання:

- Якість звуку
- Якість кадру
- Креативність
- Тривалість до 2 хв.

Максимальний
бал —

5 лайків.

ДЕНЬ 3

РАНКОВА ЗАЧІПКА

**НЕ занадто малий,
щоб довіритися Богові**

Аня сидить сумна і знімає сторіз.

Аня: Усім привіт... невеселий сьогодні у мене день... мені здається, що більшість не знає, що означає слово «довіра». І якщо тобі розповідають таємницю, то це таємниця, а не те, що можна розповідати геть усім... (пауза). Вчора я своїй подрузі розказала дещо, ну, не буду казати, що саме... але про це мали знати тільки ми з нею... але потім про це дізналося пів міста... Виглядало це приблизно так (відео на екран. Зняти попередньо відео про те, як подруга Ані розповідає її таємницю іншим, або ж знайти якийсь мем чи вирізку з фільму/мультфільму).

Ну, що ви про це скажете?! Пишіть у коментарях.

Дивиться в зал.

Аня: Отаке життя... і нікуди не дінешся...

Заходить Влад, щось жує, плюхкається в крісло.

Влад: Ну що, мала, чому невесела?! Мало лайків?

Аня *(не звертаючи на нього уваги):* Та ні... все добре...

Влад: Еее... ти випадково не захворіла? Не кричиш, що я приперся в твою кімнату, їм тут... розсівся... *(кривляється)*.

Аня *(дивиться на нього далеким поглядом):* Відчепись, я хочу побути наодинці.

Влад: Так, розповідай, що сталося!

Аня: Та все добре...

Влад: Аню, перестань... колися...

Аня: Я вчора дещо розповіла Софії...

Влад: І?..

Аня: А тепер про це знає майже все місто... Як після такого можна довіряти людям?

Влад: Люди — складні створіння... і часто можуть розчарувати, навіть найближчі можуть завдати болю... але не впадай у відчай... є Той, Кому можна все довірити.

Аня: Все-все?

Влад: Все-все...

Аня: Просто ми Його не бачимо й інколи це так складно...

Влад: Складно, але можливо... Маленькі кроки проходять довгі шляхи.

Урок № 3

Тема:

НЕ занадто малий, щоб зустрітися із Голіатом

Мета:

- На основі життя Давида показати, як через довіру Богові можна бути переможцем.

Біблійна основа:

1 Самуїла 17.

Золотий вірш:

Скуштуйте й побачте, який добрий Господь, блаженна людина, що надію на Нього кладе. Псалом 34:9.

Вступ

Гра на довіру. Підлітки діляться на пари. Один стає спиною до другого. Один падає, другий ловить. І навпаки. Обговоріть їхні відчуття.

Наше життя постійно пов'язане з довірою. Довіра — це стан внутрішнього спокою, який полягає у тому, що я можу поклатися на об'єкт довіри і бути впевненим у ньому. Об'єктом довіри можуть бути люди або предмети.

— Назвіть людей, яким ви довіряєте? (Батьки, вчителі в школі, друзі, популярні артисти, політики, герої фільмів, товариство, з яким ви проводите час.)

— Чому ви довіряєте цим людям?

Зазвичай, у нас був якийсь попередній досвід, ми переконалися в тому, що цим людям можна довіряти. Ми довіряємо людям, які розумні, компетентні, мають силу, здібності і до того ж добре ставляться до нас, люблять.

Основна частина

Погляньмо на перемогу Давида над Голіятом і дізнаємося, як так сталося, що невисокий підліток зміг перемогти триметрового, крутого велетня, якого боялися всі ізраїльські вояки.

І ми знову розпочнемо наше обговорення зі збору фактів.

1 Самуїла 17:

- Яка атмосфера була в таборі ізраїльського війська?
- Яким був Голіят? (лікоть=0,5 м, п'ядь=23 см, шекель=11,4 г.)
- Якою була реакція царя Саула та ізраїльтян на Голіята?
- Скільки разів Голіят звертався з викликом до ізраїльських воїнів?
- Реакція Давида на те, що говорив Голіят?

Прочитайте розмову Давида і царя Саула.

- Що ми дізнаємося про Давида?
- Звідки його сміливість?
- Чому Давид відмовився битися в обладунках? Про що каже цей факт?

Прочитайте розмову Давида і Голіята.

- У чому впевненість Давида?
- Для чого Давид хоче перемогти Голіята?

Висновок

Давид довіряв Богові. Він був у Ньому впевнений і перевіряв це на практиці. Перемога Давида над Голіятим була як одна з його попередніх перемог. Він підійшов до бою вже готовим, бо мав чималий досвід покладання на Бога. Давид був абсолютно впевненим у тому, що Богові і Його словам можна довіряти. Щоб комусь довіряти, необхідно добре знати того, на кого покладаєшся, і перевірити це на практиці.

Поміркуймо, який Бог?

Передусім, довіритися Богові — це довіряти тому, що Він каже у Своєму Слові. Тому критично важливо читати Біблію, щоб дізнаватися, який Бог. Що Він каже, до чого закликає, що забороняє, від чого застерігає, що обіцяє. Ну і, зрештою, потрібно практично довіритися Його Слову. Жодна людина, яка покладалася на Бога, ще не була ошуканою. Але потрібно довіритися саме Богові, Біблії та Його обіцянкам, а не своїм чи людським уявленням про Бога.

Питання для обговорення:

- Перерахуйте ваших Голіятів? Як Бог може вам допомогти їх долати?
- Впевненість у Бозі з'являється від стосунків із Ним. Практикуйте звичку читати один розділ із Біблії в день і роздумувати над ним.

Завдання на день:

- Дізнатися в когось із команди, як він довіряє Богові.

Табірна гра

День 3

Чотири опції виконання завдання. Лідери обирають конверт із однією з опцій.

Зробіть світлину «Хто вам нагадає Давида і чому?»

Оцінювання:

- ◆ Якість фото
- ◆ Креативність
- ◆ Задум

Максимальний бал —

5 лайків.

Зніміть відеоінтерв'ю на тему: «Що для вас значить довіритись Богу».

Оцінювання:

- ◆ Якість звуку
- ◆ Якість кадру
- ◆ Креативність
- ◆ Тривалість до 2 хв.

Максимальний бал —

5 лайків.

Зніміть відео свідчення одного з членів команди «Практичний крок довіри в моєму житті»

Оцінювання:

- ◆ Якість звуку
- ◆ Якість кадру
- ◆ Креативність
- ◆ Тривалість до 2 хв.

Максимальний бал —

5 лайків.

ДЕНЬ 4

РАНКОВА ЗАЧІПКА

НЕ занадто малий, щоб зупинити бурю

Аня знімає сторіз.

Аня: Привіт, народ. Хочу перевірити одну фішку... і ви маєте мені допомогти... ну, тре вивести статистику чи це справді діє... от скажіть, чи вдається вам якимось мирно вирішувати, м'яко кажучи, непорозуміння... Бо я не вмю, в мене відразу все наверх... я вся киплю і доказую свою правоту... із цього виростає ще більший конфлікт...

Всі починають кричати, доказувати один одному щось...

Тому у нас із вами буде челендж... «лагідна відповідь гнів відвертає»... кому сьогодні вдасться вирішити якийсь непорозуміння мирно, той отримає приз... Ось він (показує приз) ... пишть коментарі, ставте лайки... Чия історія набере більшу кількість лайків, той і стане щасливим власником...

Нижче дивіться соціопитування, яке ми зняли вчора...

Зняти відеоопитування про те, як молоді люди зазвичай вирішують конфлікти.

Урок № 4

Тема:

НЕ занадто малий, щоб зупинити бурю.

Мета:

- На прикладі життя Каїна показати, до чого призведе неправильне вирішення конфліктів.
- Показати біблійне вирішення непорозумінь.

Біблійна основа:

Буття 4:1–8.

Золотий вірш:

І сказав Господь Каїнові: «Чого ти розгнівався, і чого похилилося обличчя твоє? Отож, коли ти добре робиш, то підіймеш обличчя своє, а коли недобре, то в двєрях гріх підстерігає. І до тебе його пожадання, а ти мушиш над ним панувати». Буття 4:6–7.

Вступ

Напишіть імена п'яти людей, які вас найбільше дратують. Що б ви зробили їм, якби мали на це право і можливість?

Непорозуміння, конфлікти виникають у всіх, бо ми живемо в недосконалому, гріховному світі, але важливо, як ми їх вирішуємо, що ми собі дозволяємо робити і думати, коли розв'язуємо конфлікт.

Основна частина

Прочитаймо Буття 4:1–8.

- Ким доводилися Каїн і Авель один одному?
- Чим вони займалися?
- Що ви можете сказати про їхню віру в Бога?
- Чому Бог не прийняв жертву Каїна, а те, що приніс Авель, прийняв? (Євреїв 11:4, Авель приніс жертву вірою. Це означає, що Бог відкрив братам, яка жертва буде Йому приємною, і Авель послухався Бога, а Каїн ні.)

Часто можна почути фразу: «Не важливо, як ти віриш і в що, головне — бути щирим». Проте в цій так званій щирості є багато нашої гордості і бунту проти Бога. Ми неначе цим кажемо: «Я такий, який є, тому ви маєте прийняти мене на моїх умовах».

- Якою була реакція Каїна на те, що Бог не прийняв його жертву?
- Що це каже про Каїна?

Бог і Каїн мали розмову.

- Що Бог сказав Каїну? (Почни думати. Ввімкни розум. Зрозумій причини.)
- У кого було сильне бажання панувати над Каїном?
- Що мав зробити Каїн, щоб перемогти гріх? (Панувати над ним.)
- Що означає панувати?
- Що зробив Каїн, отримавши застереження і мудрість від Бога? (Каїн знову не послухався. Гріх, який ми не визнали, з яким ми боремося, знову буде повторюватися.)
- Що зробив Каїн з Авелем?

Вбивство — це найвища форма ненависті. У Каїна був конфлікт із Богом.

- Чому Каїн вбиває Авеля? (Каїн нічого не може зробити Богові і виливає свою злість, ненависть, заздрість на Авеля).

ВИСНОВОК

Наш гріховний спосіб вирішення конфліктів (гнів, роздратування, лютість, крик, ненависть, заздрість, плітки, сварки, погані слова, образи, небажання спілкуватися) передусім свідчить про наш конфлікт із Богом і непослух Йому, незгоду з Його рішенням. Тому щоб правильно, по-біблійному вирішувати конфлікт, насамперед необхідно примиритися з Богом, з тим, що Він каже та послухатися Його Слова.

- Що ж робити з негативом, який у нас виникає?

Прочитаймо **Матвія 5:21–26**.

- Що означає підпасти судові? (Справа повинна бути розглянута і зло засуджене. Гнів, злість і зневажливе ставлення, що виникають у серці, провокують дії, слова ставлення, які мають бути негайно засуджені і зупинені).
- Який наступний крок?

Спілкуватися, щоб вирішити непорозуміння.

- Що стається, коли ми не вирішуємо конфлікт?

Ми стаємо рабами гріховних почуттів. Вони нами керують і конфлікт посилюється. Через це ми віддаємо всі свої сили, час, емоції на розпалення цього конфлікту. Зрештою, отримуємо змучену душу. Зло ще ніколи не заспокоїло і не звільнило, воно робить нас ненаситними. Людина щораз більше буде гніватися, заздрити, мстити і ненавидіти. Питання вирішення конфліктів — це питання нашого послуху Богові і стосунків із Ним. Слухаючись Бога, ми зможемо зупинити бурю в серці.

Питання для обговорення:

- Що ви зробите зі своїм списком?
- Що Бог хоче навчити вас через цих людей?

Завдання на день:

- Протягом дня помічати добре в інших і хвалити ці риси.

Табірна гра

День 4

Усі команди збираються на території табору. Лідер (наставник) вибирає навпомацки варіант пояснення слів для своєї команди. І сам же лідер пояснює список слів тим способом, який обрав. (Тут можуть виникнути суперечки між лідерами про несправедливість тощо. Застережіть не робити цього, а навпаки обговорити потім усі нюанси із командою: Що було складним, що ні? Які емоції виникали? Що обурювало?)

Кожній команді дається 2 хв для пояснення. 1 слово = 1 лайк. Підготуйте всі реквізити заздалегідь: мольберт/дошка для малювання, ватмани, маркери. Списки слів для кожної команди.

Пантоміма	Пантоміма	Малювання
1. Буря	1. Вірність	1. Брат
2. Стрес	2. Послух	2. Тато
3. Злість	3. Одяг	3. Шкіра
4. Сварка	4. Працьовитість	4. Фігура
5. Образа	5. В'язниця	5. Сім'я
6. Ворог	6. Сніп	6. Країна
7. Сльози	7. Сон	7. Жертovníк
8. Біль	8. Зірка	8. Праща
9. Жертва	9. Принцип	9. Камінь
10. Вбивство	10. Ціль	10. Лев

Опишіть це слово іншими словами	Малювання	Опишіть це слово іншими словами
1. Задоволення	1. Очі	1. Суд
2. Впевненість	2. Фігура	2. Гріх
3. Віра	3. Арфа	3. Любов
4. Хоробрість	4. Пісня	4. Турбота
5. Ціль	5. Пастух	5. Історія
6. Мудрість	6. Воїн	6. Національність
7. Ненависть	7. Цар	7. Родимка
8. Вбивство	8. Смерть	8. Старість
9. Суд	9. Мама	9. Особистість
10. Надія	10. Мозок	10. Успіх

Опишіть це слово іншими словами
1. Юність
2. Дисципліна
3. Влада
4. Рабство
5. Прем'єр-міністр
6. Фараон
7. Віра
8. Принцип
9. Стосунки
10. Прощення

ДЕНЬ 5

РАНКОВА ЗАЧІПКА

**НЕ занадто малий,
щоб перемогти
аллодоксофобію**

Троє Аніних подруг стоять і щось обговорюють.

Гая: Ти знаєш, вчора зустріла Олю. Я від неї в шоці. Вона так погладшала!

Ілона: Зовсім за собою не стежить. Вона ж дівчина.

Софія: Ну, так-так... Приймайте мене такою, як є, головне — не яка я зовні, а яка всередині.

*Сміються...
Заходить Аня.*

Аня: О, привіт, дівчата. Як справи?

Гая: Та все гуд. Ти як?

Аня: І я нічого. Що обговорюєте?

Софія: Та про Олю говорили...

Ілона: Ти бачила, яка вона стала?

Аня (*здивовано*): Ні, а що?

Галя: Аня, як завжди, за хмарами...

Софія: Наша Оля вирішила потрапити в книгу рекордів Гінесса як найбільша 15-річна дівчина України...

Аня: Дівчата, ви про що?.. я вчора її бачила... Нормально вона виглядає, можливо, якихось два кілограми набрала...

Ілона: А Аня, як Аня...

Софія: Ввімкнула німба... і вперед...

Аня (*засоромлено*): Ви про що?

Галя: Аня, вимикай оцю свою правильність...

Аня: Ну, ви ж чіпляєтеся до неї... і я просто кажу свою думку.

Софія: Яка думка, Аню... Ти про що? Всі так кажуть... одна ти її виправдовуєш.

Аня (*тихо, потупивши погляд...*): Ну, але ж ви не праві...

Ілона: Ой, Аню, гаразд... будеш у настрої, дзвони, підемо провідаємо Олю...

Дівчата сміються і виходять...

Аня сідає за стіл і засмучено дивиться в дзеркало...

Аня (*кривляється до себе*): І що зі мною не так?

Заходить Влад.

Влад: Салют!

Аня: Привіт!

Влад: І що цього разу?

Аня *(знижує плечима)*: Та нічого...

Влад: Тобі не здається, що я перетворююся на твого особистого психолога? У мене сеанси психотерапії дуже дорогі.

Аня: Владе, от скажи, ти завжди сміливо висловлюєш свою думку?

Влад: Ну, намагаюся...

Аня: І потім це тебе не гнітить, якщо твоя думка відрізняється від думки твоїх друзів, і плюс вони ще тебе можуть висміяти?

Влад: Ххм-хмх *(чухає потилицю, надягає окуляри, які лежать на столі, потім заглядає Ані в очі, в рот, як лікар)*... Мені здається, що у вас починається аллодоксофобія...

Аня: Ну, Владе, я ж серйозно... а тобі тільки жарти...

Влад: Так, пацієнте, не сперечайтесь... я теж серйозно *(знімає окуляри)*... Аню, у житті дуже часто траплятиметься, коли твоя думка буде відрізнятися від думки людей навколо, і навіть від думки найближчих друзів... Згадай Даниїла і його друзів... у них була значно важча ситуація... і їм загрожувала смерть, але вони все одно були вірними своїм принципам, своїй вірі, своєму Богові... нашому Богові...

Протистояти думці людей не просто, але з Богом це можливо... Тому «геть аллодоксофобію».

Аня *(сміється)*: Владе, тебе не виправити...

Идуть із сцени.

Урок 5

Тема:

НЕ занадто малий, щоб перемогти аллодоксофобію
(страх чужої думки).

Мета:

- На прикладі життя Даниїла та його друзів показати: якщо ти вірний Богові, всупереч думкам людей навколо, ти матимеш успіх.

Біблійна основа:

Даниїла 1, 3, 6.

Золотий вірш:

Господь моя сила та щит мій, на Нього надіялося серце моє, — й Він мені допоміг, і втішилося моє серце, і співом своїм я прославлю Його! Псалом 27:7.

Гра «Все навпаки»

Ведучий показує прості рухи: крок уперед, крок назад, підняти ліву руку, праву тощо, гравці мають виконувати все навпаки. Хто помиляється, той залишає гру.

Чому було важко виконати вправу? Коли ми дивимося на інших, нам легше їх імітувати, навіть якщо вони роблять погано. Запитати в гравців, які протрималися найдовше, що вони для цього робили (сконцентрованість, потрібно думати). Для того, щоб чинити так, як каже Бог, потрібно думати і бути зосередженим на Його Слові.

Вступ

Ми живемо у світі, де на нас постійно тисне думка інших людей. Як поводитися в тій чи іншій ситуації, як реагувати. Ми часто підпадаємо під вплив людей.

Особливо це помітно в скрутних обставинах, коли ми не знаємо, що робити і потрібно вибрати, до кого прислухатися, на кого покластися.

Ми живемо в світі, де Божі принципи, заповіді, застереження ставлять під сумнів. Люди ніби кажуть: «Зроби, як каже Бог, і ти будеш повним невдахою». Нам може бути страшно, що, дотримуючись Божих заповідей, ми не матимемо успіху.

На прикладі життя Даниїла і його друзів побачимо, як вони перемагали страх перед людьми.

Основна частина

Прочитаймо **Даниїла 1**.

— Що поклав на серце Даниїл?

Тогочасне царське життя було переплетене з релігією поклоніння язичницьким богам. Також їм спочатку присвячували їжу, яку їли.

- Яка небезпека чекала на Даниїла через відмову їсти цареву їжу? (Бути покараними царем, коли не буде гарного результату.)
- Яким був результат? (Даниїл і його друзі дотримувалися Божих заповідей, а Бог потурбувався про результат.)
- Який наказ видав Навуходоносор (Дан. 3:1–7)?
- Звідки цар дізнався про непокору Шадраха, Мешаха і Авед-Него (Дан. 3:8–12)?

Компанія, світ завжди буде тиснути на тих, хто не такий, хто не погоджується з ними.

- Якою була відповідь друзів Даниїла (Дан. 3:16–18)?
- Що чекало на Шадреха, Мешаха і Авед-Него (Дан. 3:19–22)?
- Чого Бог досягнув через вірність Шадреха, Мешаха і Авед-Него Його Слово? (Дан. 3:23–33).

Бог прославився. Цар Навуходоносор, який наказував поклонятися своїм богам, прославляв справжнього Бога.

Прочитаймо ще одну історію. **Даниїла 6.**

- Ким був Даниїл у царстві Дарія?
- Чому він був особливий?
- Чому урядники і сатрапи шукали причину оскаржити Даниїла?
- Що вони задумали на Даниїла?
- Реакція Даниїла на царський наказ?
- Що для Даниїла було важливішим за життя? (Вірність Богів і стосунки з Ним.)
- Чи врятував Бог Даниїла?
- Який результат вірності Даниїла Богові?

Цар Дарій прославляє Бога і видає наказ, щоб усі шанували Живого Бога. Бог «розбирається» з ворогами Даниїла.

ВИСНОВОК

Наше оточення завжди буде ставити під сумнів Божі принципи, буде все робити, щоб нас зламати. Але ми маємо пам'ятати, що останнє слово за Богом. Саме Бог гарантує справжній успіх. Успіх — це те, що відповідає Його волі, бо Бог є Володар Світу, Всесильний і Всемогутній.

Залишаючись вірними Божим принципам, незважаючи на тиск оточення, ми можемо прославити Бога по-особливому.

Довіра Богові означає, що Він знає, коли і як вирішити найкраще наші питання так, щоб це принесло нам найбільшу користь.

Питання для обговорення:

- В яких сферах життя на вас найбільше впливає думка людей?
- Якими б біблійними принципами ви могли користуватися в цій сфері?

Завдання на день:

- Дізнатися біблійні життєві принципи когось із членів команди.

Табірна гра

День 5

<p>Напишіть пост із хештегом <i>ne_zanadtomalyi</i> на тему:</p> <p>«Вірність».</p> <p>3 фото та описом, як ви це розумієте.</p>	<p>Напишіть пост із хештегом <i>ne_zanadtomalyi</i> на тему:</p> <p>«Вірність».</p> <p>3 фото та описом, як ви це розумієте.</p>	<p>Напишіть пост із хештегом <i>ne_zanadtomalyi</i> на тему:</p> <p>«Вірність».</p> <p>3 фото та описом, як ви це розумієте.</p>
---	---	---

Максимальний бал —

5 лайків.

ДЕНЬ 6

РАНКОВА ЗАЧІПКА

НЕ занадто малий, щоб змінити царя

Аня спить. Заходить Влад і будить її.

Влад: Вставай, соню. Ти казала вранці підеш бігати.

Аня *(не розплющуючи очей):* Я не можу... взавтра піду.

Влад: Вставай. З таким підходом взавтра для тебе ніколи не настане.

Аня *(ледь розплющує очі):* Чого ти такий галасливий із самісінького ранку.

Влад: Ти рабиня свого тіла.

Аня: Я цариця свого життя.

Влад: Ха-ха... от у тому і біда, що ти цариця... через це у тебе і таке життя, яке кожного дня починається взавтра.

Аня *(повністю прокинувшись):* На що це ти натякаєш?

Влад: Я не натякаю... я прямо кажу... ти — рабиня своїх бажань, хоча тут (торкається голови) думаєш, що цариця... Все в тебе взавтра. Взавтра починаєш бігати,

взавтра починаєш вчити англійську, взавтра починаєш читати Біблію... щось тут і не пахне царицею...

Аня (*б'є Влада подушкою*): Все йди... філософ юний...

*Влад сміється і виходить...
Аня дивиться задумливо у дзеркало.*

Аня: Хоча Влад правий... мені завжди так важко боротися із собою... і вставати вранці — це дрібниці, порівняно із всім іншим... (*сумно хитає головою*). Мені важко боротися із своєю лінню, важко боротися з емоціями, які виникають, із заздрістю... а язик взагалі приборкати неможливо...

Дивиться в зал, але десь поверх аудиторії...

*Але я не хочу, щоб моє життя постійно було таким... не хочу...
Бо насправді це не я наказую своєму тілові, своїм думкам,
а вони керують мною... і я просто стаю рабинею власних
забаганок... Я хочу змін! (Сідає на ліжку і читає Біблію.)*

(Тут можна показати якесь класне відео, про те, що Бог є нашим царем.)

Урок № 6

Тема:

НЕ занадто малий, щоб змінити Царя.

Мета:

- показати на прикладі Адама і Єви, в чому основний конфлікт Бога і людини. І що означає змінити царя.

Біблійна основа:

Буття 3:1–19.

Золотий вірш:

Так говорить Господь, Цар Ізраїлів та Викупитель його,
Господь Саваот: Я перший, і Я останній, і Бога нема,
окрім Мене! Ісаї 44:6.

Гра «Цар і піддані»

Хтось із групи за допомогою жеребкування стає царем. Його садять на трон. Цар має право віддавати накази своїм слугам. Всі інші мають виконувати його бажання. Має право карати. Кожного разу, звертаючись до царя, піддані мають казати: «Так, Ваша Величносте. Слухаюся, о царю. Як буде завгодно, мій володарю». Також слуги повинні кланятися царю.

Висновок: Запитати у царя, чи йому сподобалося бути царем. Що найбільше сподобалося? Запитати слуг, що вони відчували, коли були слугами, чи хотіли вони стати царем. Як довго вони б терпіли панування царя?

Вступ

Бажання бути царем свого життя проявляється в кожній людині — це наслідок гріха Адама.

Основна частина

Прочитаймо **Буття 3:1-19**.

— Чому Єва взяла заборонений плід?

Смачне. У цьому проявляється пожадливість тілесна. Пожадливість — це сильне бажання, яке керує мною, і заради якого, я готовий зробити гріх. **Принадне для очей.** Пожадливість очам. Пожадливість мати класні комфортні речі, які дають естетичну насолоду. **Знання.** Я можу бути богом, я отримую право керувати своїм життям сам, тепер мені ніхто не має права вказувати. Я також щось значу. Я також щось умію.

— Чи справдилося те, що казав диявол?

Він обманщик і ворог. Він усе робить для того, щоб людина почала сумніватися в Божій мудрості, любові, компетентності.

Адам і Єва захотіли змінити царя. Всі проблеми, які є в світі і в нашому житті, є наслідком правління «царьків». Гріх зробив нас зіпсованими, корумпованими усередині.

Гріх — це наше ставлення до Бога. Наш непослух йому. Бог стає нашим конкурентом. Тому, щоб стати дійсно щасливим, потрібно змінити царя. Коли ми повернемо назад Богові право вказувати нам, як жити, в нашому серці запанує спокій.

Проблема кожної людини після гріхопадіння Адама полягає у тому, що ми почали бунтувати проти Бога. Кожен із нас хоче сам визначати цілі, цінності життя.

Цілі — що досягати в житті і куди його потратити.

Цінності — що цінувати в житті, а на що не зважати.

Людина хоче стати сама богом у своєму житті. Змалку ми боремося за «місце під сонцем», за те, що «я сам знаю, як».

Людина, захотівши стати богом, насправді стала рабом своїх бажань.

І це рабство бажань проявляється у тому, що кожна людина прагне до:

1. Самоствердження (показати хто я, що я значу, що можу досягнути, бути не гіршим за інших).
2. Самодогодження (на першому місці мої бажання, мій біль, мої проблеми, мій комфорт).

Поклоніння собі призводить до конфліктів, сварок, насильства. Насправді, бажання стати богом привело людину до прокляття. Людина, досягаючи більшого, отримуючи більше і більше, стає щораз менш задоволеною, а більш ненаситною і нещасливою.

Заради себе людина йде на всі гріхи, всі її погані вчинки є наслідком головної проблеми — «Я бог».

Слово Боже каже, що ми не боги, ми — творіння. А творіння буде тоді щасливим, коли буде жити відповідно до задуму і цілей, закладених Творцем.

Висновок

Клайв Льюїс у своїй книзі «Просто християнство» написав: «Бог — це наша єдина втіха і водночас наш найсильніший страх; Він — Той, Кого ми найбільше потребуємо, і Той, від Кого нам найсильніше кортить заховатися. Він — єдиний наш можливий союзник, а проте ми з власного почину стаємо Його ворогами». Наше бажання бути центром свого всесвіту, самодостатнім, незалежним іде від гріхопадіння. Добро ми приписуємо лише

собі, зло закидаємо Богові, звинувачуючи Його у всіх бідах. Якщо Царем твого життя стане Бог — тільки тоді Ти зрозумієш глибину справжнього щастя, любові, захисту і довіри. Твій Цар готовий кожного ранку приносити квіти до твоїх дверей. Він наповнить Твоє життя незбагненною радістю і повнотою.

Питання для обговорення:

- У чому проявляється ваше бажання бути «царем» свого життя?
- Що ви зробите для того, щоб Господь став Царем вашого життя?

Завдання на день:

- Послужити трьом людям упродовж дня.

Табірна гра

День 6

З кожної команди виходить один гравець із найкращим знанням Біблії. Гравці по черзі відповідають на запитання. 1 запитання = 1 лайк. (Діти дуже різняться залежно від регіону й оточення, в якому перебувають. Тому їхні загальні знання Біблії також відмінні. Це останній етап гри. За цей час лідери можуть зрозуміти рівень знань дітей. І ви зможете пристосувати питання до своєї аудиторії.) Якщо учасники відповідають неправильно, у команді забирають лайки від загальної кількості. У кожного гравця є три види помагайок.

<p>Пас (без втрати лайків)</p>	<p>Допомога друга (інших гравців, які беруть участь у цьому етапі гри)</p>	<p>Передача вподобайки іншій команді (Якщо гравець не знає відповідь на запитання, він може передати свій лайк іншій команді.)</p>
---	---	---

ВАРІАНТИ ЗАПИТАНЬ

1. Кого першим благословив Бог? (Риби, птахи, плазуни, Бут. 1:20–22)
2. Над ким панувала людина? (Морською рибою, птаством небесним, над худобою, над усіма плазунами на землі, Бут. 1:26, 28)
3. Що Господь дав на їжу всім тваринам? (Ярину, Бут. 1:30)
4. Які два незвичайних дерева росли в раю? (Дерево життя, дерево пізнання добра і зла, Бут. 2:9)
5. Хто назвав тварин Раю? (Адам, Бут. 2:19–20)

6. Хитріший за всю польову звірину? (*Змій, Бут. 3:1*)
7. З чого зшили собі опаски Адам і Єва? (*З фігового листя, Бут. 3:7*)
8. Яке прокляття за непослух отримав Адам? (*Буде їсти від землі, працювати у поті чола, Бут. 3:17–19*).
9. Хто дав ім'я першій жінці? Яке? (*Адам, Єва, Бут. 3:20*)
10. Що означає ім'я Єва? (*Життя, Бут. 3:20*)
11. Як звали синів Адама і Єви? (*Каїн і Авель, Бут. 4:1–2*)
12. Які жертви принесли Каїн і Авель Господу? (*Каїн — жертву від плоду землі, Авель — з отари перворідних, Бут. 4:3–4*)
13. Як звали чоловіка, що найдовше прожив? (*Метушалах, 969р., Бут. 5:27*)
14. Як звали синів Ноя? (*Сим, Хам, Яфет, Бут. 5:32*)
15. Скільки вікон мав ковчег? (*Одне, Бут. 8:6*)
16. Ім'я чоловіка, який побудував перше згадане у Біблії місто, назва міста? (*Каїн, Енох, Бут. 4:17*)
17. Як звали первістка Якова? (*Рувим, Бут. 35:23*)
18. Перше згадане в Біблії святкування дня народження? (*Гостина фараона під час проживання Йосипа у Єгипті, Бут. 40:20*)
19. Хто не помер, і у живих не залишився? (*Жінка Лота — стала соляним стовпом, Бут. 19:26*)
20. Чому люди почали будувати Вавилонську вежу? (*Вчинити собі ймення, Бут. 11:4*)
21. Хто був батьком Аврама? (*Терах, Бут. 11: 26-27*)
22. Кого вибрав Бог, щоб він був слугою і Його другом? (*Авраама, Бут. 12:1–3*)
23. Чому Аврам і Лот були вимушені розійтися? (*Вони не поміщалися на одній території, бо мали великі маєтки, а їхні пастухи сварилися, Бут. 13:6–9*)
24. Як звали невольницю Сарі? (*Агар, Бут. 16:1*)

25. Чому невільниця Агар стала легковажити Сарою? (Тому що Агар змогла народити сина від Авраама, а Сара — ні, Бут. 16:4)
26. Куди втекла Агар від Сарі? (До джерела води у пустині, Бут. 16:7)
27. З ким говорила Агар у пустині? (З ангелом, Бут. 16:7–12)
28. Яке нове ім'я дав Бог Авраму, і що воно означало? (Авраам — батько багатьох, Бут. 17:5)
29. Яке нове ім'я дав Бог Сарі, і що воно означало? (Сарра — вельможа, княжна, Бут. 17:15)
30. Як відреагував Авраам на слово Бога, що у нього буде син? (Авраам засміявся, Бут. 17:17)
31. Яку новину принесли сім'ї Авраама три мужі? (Що через рік часу Сарра народить сина, Бут. 18: 10-15)
32. Заради скількох праведників Господь обіцяв Аврааму не знищувати Содом? (10, Бут. 18:32)
33. Який цар постраждав за те, що прийняв жінку Авраама Сарру за його сестру? (Авімелех, Бут. 20:1–18)
34. Як Авраам та Сарра назвали сина? (Ісаак, Бут. 21:3)
35. Хто перший сказав: «Я порох та попіл». (Авраам, Бут. 18:27)
36. Скільки років прожила Сарра? (127 р., Бут. 23:1)
37. У кого Авраам купив печеру для поховання Сарри? (У Ефрона, Бут. 23:16)
38. Як називалося місто, де Авраам поховав Сарру? (Хеврон, Бут. 23:19)
39. Хто пішов шукати жінку для Ісака? (Раб Авраама, Бут. 24:2)
40. Чиєю дочкою була Ревека? (Бетуїла, Бут. 24:15)
41. Що Авраам віддав Ісаку перед смертю? (Віддав усе, що у нього було, Бут. 25:5)
42. Скільки років прожив Авраам? (175 р., Бут. 25:7)

43. Скільки років було Ісаку, коли він одружився з Ревекою? (40 р., Бут. 25:20)
44. Скільки часу вода покривала землю під час потопу? (150 днів, Бут. 7:24)
45. Якого птаха Ной випустив на волю перший раз, чи повернувся він? (Крука, повернувся, Бут. 8:7)
46. Якого птаха Ной випустив із ковчега вдруге. Чи прилетів він назад? (Голубку, прилетіла, Бут. 8:8)
47. Яка пташка полетіла із ковчегу втретє, і чи повернулася? (Голубка, повернулася, Бут. 8:10–11)
48. Яку пташку Ной випустив із ковчегу учетверте? Чи повернулася вона? (Голубку, не повернулася, Бут. 8:12)
49. Що стало доказом заповіту, який Бог уклав із Ноем? (Веселка, Бут. 9:13)
50. В якому місті будували велику вежу? (У Вавилоні, Бут. 11:9)
51. Ким був Мелхиседек? (Священник Бога Всевишнього, Бут. 14:18)
52. Якій жінці Ангел Господній сказав, що її син буде, як дикий осел? (Агарі, Бут. 16:12)
53. Яке місто Господь не знищив за бажанням людини? (За бажанням Лота зберіг Цоар, Бут. 19:21–22)
54. Кому Бог радив слухатися слів своєї жінки? (Аврааму, Бут. 21:12)
55. Як Авраам назвав те місце, де він хотів принести в жертву Ісака? («Господь нагледить», Бут. 22: 14)
56. Що отримав Ісав, коли продав своє первородство? (Сочевичне вариво з хлібом, Бут. 25:34)
57. Яка мати була готова взяти на себе прокляття сина? (Ревека, прокляття Якова, Бут. 27:13)
58. Назвіть ім'я батька, який намагався впізнати свого сина на дотик? (Ісак намагався впізнати Якова, Бут. 27:21–22)

59. Хто, влаштувавшись на нічліг, підклав під голову камінь, який згодом став пам'ятником? *(Яків, Бут. 28:10–11)*
60. Де Яків зустрів Рахіль? *(Біля криниці, Бут. 29:10)*
61. Як звали дочку, що вкрала ідолів у батька? *(Рахіль, Бут. 31:19)*
62. Що Яків послав у подарунок своєму брату Ісаву, коли той ішов йому назустріч? *(Стада худоби, Бут. 32:13–16)*
63. Що стало приводом для зміни імені Якова на Ізраїль? *(Боротьба Якова з Богом, Бут. 32:29)*
64. Де Яків закопав ідолів? *(Під дубом, що перед Сихемом, Бут. 35:4)*
65. Скільки років прожив Ісак? *(180р., Бут. 35:28)*
66. Кому продали Йосипа і за скільки? *(Купцям мідіянам за 20 срібняків, Бут. 37:28)*
67. Хто із братів, не знайшовши Йосипа, розірвав свій одяг? *(Рувим, Бут. 37:29–30)*
68. Кому маїдіяни продали Йосипа? *(Потіфару, Бут. 37:36)*
69. Первісток якого чоловіка був не вгодний Господу, і Він умертвив його? *(Ер, син Юди, Бут. 38:7)*
70. Що приснилося чашнику фараона у в'язниці? *(Три виноградні галузки у виноградному кущі, Бут. 40: 10–11)*
71. Про що був сон пекаря фараона у в'язниці? *(Про три коші на його голові, Бут. 40:16–17)*
72. Хто розгадав сни чашника і пекаря у в'язниці? *(Йосип, Бут. 40:12–19)*
73. Що зробив Йосип до того, як прибув до фараона? *(Поголився та змінив одяг, Бут. 41:14)*
74. Що сказав фараон про Йосипа, коли він розгадав його сон? *(«Чи знайдеться чоловік, як оцей, що Дух Божий у нім?», Бут. 41:38)*

75. Що зробив фараон, коли Йосип вияснив його сни? (Поставив його головним над всім єгипетським краєм, Бут. 41:41)
76. На скільки часу Йосип відправив своїх братів під варту? (На три дні, Бут. 42:17)
77. Кого з братів Йосип залишив у Єгипті як заручника? (Симеона, Бут. 42:24)
78. У чиєму мішку знайшли срібну чашу Йосипа? (Веніямина, Бут. 44:12)
79. Що сказав Юда після того, як чаша знайшлась і її повернули Йосипу? («А тепер нехай раб твій сяде замість того юнака за раба панові своєму», Бут. 44:33)
80. Які напутні слова сказав Йосип братам, відпускаючи їх додому? («Не сваріться в дорозі», Бут. 45:24)
81. Скільки всього людей, разом із сім'єю Йосипа прийшло у Єгипет? (66 людей, Бут. 46:26)
82. Що було гидотою для єгиптян? (Бути пастухом стада, Бут. 46:34)
83. Що зробив Яків під час зустрічі з фараоном? (Благословив його, Бут. 47:7–10)
84. Скільки років Яків прожив у Єгипті? (17 р., Бут. 47: 28)
85. Скільки всіх років життя Якова? (147 р., Бут. 47: 28)
86. Яку обіцянку взяв Яків зі свого сина Йосипа? (Йосип повинен поховати Якова в землі ханаанській, Бут. 47:29–31)
87. Що зробив Йосип, приїхавши до батька зі своїми синами? (Упав на обличчя до землі, Бут. 48:12)
88. Як Яків поклав свої руки, благословляючи синів Йосипа? (Праву руку поклав на меншого сина Єфрема, а ліву — на старшого Манасію, Бут. 48:13)

89. Що намагався зробити Йосип, поки батько благословляв його дітей? (*Взяв руку батька, щоб перекласти її з голови Єфрема на голову Манасії, Бут. 48:17–19*)
90. З ким Яків порівняв Манасію і Єфрема? (*З Рувимом і Симеоном, Бут. 48:5*)
91. Що попросили брати Йосипа після смерті їхнього батька? (*Щоб він пробачив їм, Бут. 50:17*)
92. Що сказав Йосип братам, коли вони попросили пробачення? (*«Ви задумували на мене зло, та Бог задумав те на добре», Бут. 50:17–21*)
93. Скільки років прожив Йосип? (*110 р., Бут. 50:26*)
94. Що сказав Йосип братам перед своєю смертю? (*Винести його кістки з Єгипту, Бут. 50:25*)
95. Скільки днів оплакували єгиптяни Якова? (*70 днів, Бут. 50:3*)
96. Скільки днів оплакував Йосип свого батька? (*7 днів, Бут. 50:10*)
97. Скільки разів при створенні світу Бог сказав: «Добре» і «Вельми добре»? (*«Добре» — 6 разів, «Вельми добре» — 1 раз, Бут. 1:4–31*)
98. Хто сказав Ною взяти у ковчег тварин, птахів, плазунів? (*Сам Господь Бог, Бут. 7:9*)
99. Які слова, повторюючи Божу заборону, Єва додала від себе у розмові зі змієм? (*«Не доторкайтеся до нього», Бут. 2:16–17; 3:3*)
100. Якою подією закінчується книга Буття? (*Смертю Йосипа, Бут. 50:26*)

Ольга Корнійчук, Василь Корнійчук

Не занадто малий

**Програма для християнських
підліткових таборів**

«Не занадто малий» — це шестиденна програма для християнських підліткових таборів.

Вона має на меті показати вихованцям на прикладі біблійних героїв, які наслідки у майбутньому матимуть рішення, прийняті тепер.